

sát, tegyük említést egy megvalósult gyakorlati kezdeményezéséről. A Gutin hegységben található Feketehegyen a MKE Keleti-Kárpátok Osztály Siegmeth Károly kezdeményezésére építette meg 1898-ban a faszkeretű, s a bejárati ajtaja felett táblával ellátott SIEGMETH KÁROLY MENEDEK-HÁZ-at. (Ezt így, nyomatékosan azért kell megemlítenünk, mert 1920 óta nem csupán a Gutin hegység nem tartozik hazánkhoz, de már e menedékház sem létezik, ki tudja mióta!)

Említenünk kell még *Utazások az Erdélyi Érc-hegységben* (MKE Évkönyv, 1900) továbbá *Az Abaúj-torna-gömöri barlangvidék, különös tekintettel Torna vidékére és az Aggteleki-barlangra* (Kassa, 1892), meg *Az Aggteleki barlang* (Kassa, 1910) és a *Képek a Vág vidékéről* (Bp., 1911) című munkáit. Az aggteleki Baradla-barlang új bejáratának áttörésénél is jelentős érdemeket szerzett, amelyeket 1906. július 22-én, ezen új bejáratnál elhelyezett emléktábla így örökítette meg: „*A barlang új bejárata 1890. márc. hó 15-én készült el. Az áttörést tervezte s a szükséges anyagi eszközöket megszerezte Siegmeth Károly ügyv. alelnök. A barlang felmérője és az áttörési munkálatok vezetője Münnich Kálmán bányagazgató volt. Az új bejárat megnyitásának emlékét, a vezető és lelkesítő vezérférjak elvülhetetlen érdemeit e táblán a Magy. Kárp. Egyes. Kel. Kárp. Osztálya 1906. évben örökítette meg.*”

Siegmeth Károlyt hatalmas csapás érte 1907. október 5-én, midőn a halál elszólította mellőle élete társát, gondjaiban osztozó szeretett feleségét. A kiváló és nagy ember ekkor már maga is nyugalomba vonulva, kizárólag nemes szenvedélyeinek, a hegyeknek és barlangoknak, meg az írásnak élt. A felolvasásos vetítéseket ekkor már fia, Siegmeth Lajos vette át.

Fentebb említettük, hogy már 1883-ban lovagkereszttel tüntették ki. Tegyük hozzá, az ezt követő években még több elismerés is érte. Legyen szabad e téren – kivételesen! – némi szubjektivitást is megengedni magamnak, s felemlíteni azt az egyedi, selyemre festett díszoklevelet, amelyet az Aradi Turista Egylet készíttetett számára, abból az alkalomból, hogy 1908. június 3-án örökös tiszteleti tagjává választotta. E bekeretezett, s üveg mögött nyugvó „oklevél” turistatárgyú gyűjteményem legdekoratívabb, vagy egyszerűbben fogalmazva, legszebb darabja.

Életének utolsó évében, 1912 elején gyakran voltak szívpanaszai. Érezvén, hogy pályája végéhez közeledik, Munkácson szép villát vásárolt, s ide vonult vissza a világ zajától, gyermekei és unokái körébe. Ha rövid időre is, de megvalósítva azt, amihez hasonlót oly sokan terveznek, de sohasem érik azt el. 1912. április 11-én költözött ide, s április 21-én, ke-reken száz éve, szívszélhűdés következtében elhunyt. Két nappal később, április 23-án helyezték örök nyugalomra Munkács római katolikus temetőjében. A Beszkidek és a Vihorlát-Gutin ormai közelében, ahol tevékeny élete során oly sokszor és oly szívesen barangolt.

Az Aradi Turista Egylet díszoklevele

Polgárdy Géza

Százéves a Magyar Cserkészszövetség

„Törekedjetez arra, hogy kicsit jobbnak hagyjátok magatokat után ezt a világot, mint ahogyan ti kaptátok!”

(Robert Baden-Powell)

A cserkészlet atyja, Lord Robert Baden-Powell of Gilwel (1857–1941) angol katonatiszt fényes katonai pályafutását megszakítva alapította meg (az azóta világszerte elterjedt) fiú- és leány-cserkészmozgalmat, amelynek célja vallásérköcsi alapon és a szeretet jegyében az emberiséget átfogó, egymást támogató, jellemes embertípus nevelése volt. Felesége, Lady Olave (1889–1977) hűséges munkatársaként vett részt a leánycserkészlet létrehozásában és annak az egész világra kiterjedő megszervezésében. A cserkészlet az angol *scouting* kifejezés magyar fordítása. Eredetileg a felfedező, vadászok, tengerészek, repülők és a természet ölnél élő emberek munkáját és jellemző tulajdonságát jelöli. Az angol nemes úr alakította ezt az életformát ifjúsági nevelőmozgalommá, melynek legfőbb célja, hogy minden egyes nemzet – és ezáltal az egész világ – számára testileg edzett, erkölcsileg és lelkileg erős ifjúságot

Ceruzarajz Baden-Powellről

fel első ízben, hogy a fiúcserekszek negyedik világtalálkozóját Magyarországon rendezték meg. A magyar cserkészlet jó hírnevét eleink már korábban, az angliai és dániai világtalálkozókön nyújtott teljesítményeikkel is megalapozták, melynek szerepe lehetett abban, hogy az 1933. évi világtalálkozó színhelyül hazánkat – abban is Gödöllőt – választották. A *gödöllői Jamboree-t* (dzsembori) a cserkészlettörténelem a világmozgalom fényes eseményei között tartja számon. Gödöllő neve – hazánk hírnevét a világnak adva – egyesapásra ismertté vált Helsinkitől Párizsig, Bukaresttől Londonig, szerte a skandináv világban, de Amerika, Afrika, Ázsia távoli tájain is.

Gróf Teleki Pál, az első magyar főcsereksze, a gödöllői világtalálkozó megnyitásakor így szólította meg a résztvevőket és a megjelenteket: „Mindenké, aki a *Jamboree* sikerét előmozdítja, nemzetének, az ország egész népének és ezen belül barátainak, hozzátartozóinak és nem utolsósorban önmagának tesz nagy szolgálatokat. Önmagának is, mert nyelveket és kézséget tanul [...] látóköre tágulni fog.” Úgy hiszem, méltán lehetek büszke nagyapámra, aki (maga is gödöllőiként, a sok helybeli önkéntessel együtt, de magyar ruhás kislánként még az öt kísérő édesanyám is) hozzájárult a világtalálkozó sikeréhez. A népes nemzetközi táborban, a Királyi Kastély parkjában, vagy ahogyan a helyzet megkívánta, nagyapám a nyelvtudását felajánlva a Jamboree teljes idején fáradhatatlanul tolmácként tette a dolgát.

A történelem szálai át meg átszövik az egyéni életet. A „Jamboree-történet” számomra, akárcsak a gödöllőiek számára sokkal többet jelent egy nagyszabású történelmi eseménynél: személyes szívügy az. A Gödöllői Városi Múzeumban 2009-ben nyílt meg *A magyar cserkészlet története 1910-től napjainkig* c. állandó kiállítás. A Magyar Cserkészszövetség volt Cserkészgyűjteményének munkatársai – Katona Tamás, Ferencz Mária, Bokody József, Pétery István – segítségével megvalósult látlat száz esztendő magyar cserkészmultját öleli fel, beleértve az 1948-tól 1998-ig csak külföldön működő mozgalmat, amikor is „a hazában csak a hamu alatt pislikoló parázs várható az újbóli fellobbanásra”. A 2012-es esztendőben nagyapámra, a Jamboree-re való emlékezéssel, a cserkészkiállítás élményének felidézésével szívből köszöntöm a 100 éves Magyar Cserkészszövetséget...

Együtt volt 1933-ban a földkerekség válogatott fiatalsága Gödöllőn. 54 nemzet több mint 26 ezer cserkésze táborozott a városban. Hányan, de hányan cseréltek címet. Barátságok alakultak, hogy azután hosszú éveken át ápolják a kapcsolatot. De még a „csencsölés ritusa” sem maradhatott el. A Jamboree heteire a táborparancsnokság a külföldi cserkészeknek arra is alkalmat adott, hogy hazánkat megismerjék: „Nézzetek meg ebből a csodálatos és gyönyörű országból annyit, amennyit csak lehet!” – megfelelt ez Baden-Powell intencióinak is. A megnyitó ünnepségről a kor tudósítójának beszámolóját² olvashat-

neveljen. Baden-Powell – akit cserkészei szeretettel becézve Bi-Pi-nek szólítottak – először 1907 nyarán rendezett cserkészszerű táborozást Brownsea szigeten, a brit partok közelében. Ekkor még nem is sejtette, hogy kezdeményezése egy évtized leforgása alatt világméretű önkéntes mozgalommá növi ki magát. Bi-Pi 1908-ban írta meg a cserkészetről szóló elképzeléseit a *Scouting for Boys* (Cserkészlet fiúknak) című könyvében, amely a világ cserkészletének vezérfonala lett. A cserkészlet eszméje itthon Králik László, egykori nagybecskereki és gödöllői gimnáziumi tanár *A 'Boy-Scouts', az angolok legújabb ifjúsági egyesülete* című munkájában 1910-ben jelent meg.¹ 1912-ben, a stockholmi olimpián hatalmas cserkészbemutatót rendeztek, amiről a hazai sajtó is beszámolt, s ez segítette a cserkészlet kibontakozását és elismertetését. A hazánkban egyre sokasodó csapatok vezetői ekkorra már szükségesnek érezték, hogy közösen dolgozzanak. 1912. december 28-án csaknem négyezer fiatal összefogva – Sik Sándor elnökletével – megalakult a Magyar Cserkészszövetség.

A gödöllői világtalálkozó, 1933

Nagyon nehéz időszakban: bő évtizeddel Trianon után, a nagy gazdasági világválság terheitől sújtva merült

¹ Megjelent a Nagybecskereki Piarista Gimnázium 1909–1910. évi értesítőjében.

² Bodnár Gábor: A magyarországi cserkészlet története. Bp., 1989.

Cserkészfiú

jük: „Előttünk feküdt a hatalmas térség, a Jamboree parádéjának színhelye. Jobbra a tribünök, három hatalmas építmény, melyen ötezer ember elfért. Balra egy hatalmas kereszt száz láb magasra nyújtotta karjait, míg egyenesen szembeállott a tribünökkel, ragyogott az arany- és fehérszínű oltár. De a legizgalmasabb látvány az összegyűlt embertömeg volt, amely megtöltötte s több sor mélységben körülvette a tribünöket, vastag falat vonva az aréna minden oldalán. Négy óra! Kúrtszó rivallt át a síkon és felhangzott a méltóságteljes magyar Himnusz. Körülnéztünk, lovasokat láttunk közeledni. Elöl, tiszta fehér lovon, egy jó tartású férfi, tengernagyvi egyenruhában. Közvetlenül mögötte, barna lovon, egy másik, idősebb ember, a cserkészek ismert világosbarna egyenruhájában. Mögöttük egy csomó, élénk színű ruhába öltözött lovas, gyönyörű, tüzes paripákon. Magyarország kormányzója, Horthy tengernagy és 'Bi-Pi', Lord Baden-Powell, a világ Főcserkésze, haladt el előttünk. Ahogy végigvonultak a soron, a világ zászlai tisztelegve hajlanak meg...³ Ahogy elhaltak a nemzeti himnusz utolsó akkordjai, a kormányzó emelkedik szólásra: „Cserkészek! Ti a világ minden részéről Magyarországra jöttetek, hogy tanúságot tegyetek a testvériség nagyszerű, felemelő erejéről... A magyar nemzet szeretettel ajánlja fel nektek táborozásra ezeket a fákkal szegélyezett mezőket... Isten hozott valamennyiteket! Remélem, otthon fogjátok magatokat érezni!” Ezután a magyar cserkészekhez szólott néhány külön üdvözlő szót. Emlékeztette őket kötelességükre és arra, hogy rajtuk múlik, milyen benyomással távoznak Magyarországról a világ négy sarkáról összegyűlt cserkészek...

Valamennyi cserkész szíve fölött ott ragyogott a csodaszarvas ezüstsínű jelvénye – a Jamboree választott szimbó-

A gödöllői jamboree jelvénye

³ <http://www.bibl.u-szeged.hu/ha/cserkesz/nyito3N.jpg>

lumának stilizált figuráját Márton Lajos festő- és grafikusművész tervezte. A mondabeli csodaszarvas a csodavárás érzését is kifejezte, ami ebben az időben áthatotta a magyarokat. Bi-Pi így értelmezte a jelenvény lényegiségét: „Az ősmagyarok követték a fehér szarvast, nem azért, hogy megöljék, hanem mert új utakhoz, új kalandokhoz vezette őket s az üldözés öröme a boldogságra ösvényére vezetett. A fehér szarvast, mint a cserkészjellem szimbólumát tekinthetjük. Fölfelé szökelleve vezet benneteket, átugorja a nehézségeket, szembenéz új kalandokkal, melyekre a cserkészet magasatos céljainak követése közben akadtok. És ez a küzdelem hozza meg számotokra a boldogságot. A magasatos célok pedig: Isten, hazátok és embertársaitok iránti kötelességeitek egész szívvel való teljesítése, a cserkészítvények szerint való élet. Így mindegyikötök előmozdítja Isten országát ezen a Földön, a béke, a jóakarát uralmát az emberek között.”

Hogy mi minden színt, értéket és különlegességet hozott ezen kívül a Jamboree Gödöllő és az ország, a nemzetek életébe? A gödöllői szövőműhely gobelin-képzéskészítést készített a Jamboree résztvevőinek. A Magyar Cserkészszövetség 1933 tavaszán adott megbízást egy olyan vitorlázógép megtervezésére, amely Magyarországot képviselhette a gödöllői cserkész világtalálkozón. Erre az eseményre tervezte és építette meg Rotter Lajos a „Karakán” nevű teljesítménygépét, melynek berepülésére augusztus 4-én került sor. Később a „Karakán”-nal végezték hazánkban az első felhő-, termik- és műrepüléseket, mivel gyakorlatilag ez volt Magyarországon az első, műszerekkel felszerelt vitorlázógép. Ekkor derült ki, hogy nincs is olyan messze Amerika. A körmendiiek egyenesen a Rába bugányaait hozták ide, s azzal integettek át az amerikaiak Minnesotából toborzott táborának, amely az indiánok szent állatait festette sátrainak hátára. A Nagy Sóstó messze esik ugyan a piramisok világától, a cserkészek azonban felfedezték, hogy ez a távolság nem legyűrhetetlen.

Forrón tűzött le a nap, de a nagy hőség ellenére jó ütemben folyt a cserkészmunka, vezényszavak pattogtak, s a bábeli hangzavarból néha csengően felhangzott valami, amit minden nemzet fia megértett: a kacagás.

A királyi park táborában az amerikaiak készülődése keltette a legtöbb érdeklődést. Épülő tornyuk, amellyel a felhőkarcolókat akarták az emberek emlékezetébe idézni, ezerkétszáz pengőbe került. A legkülönbözőbb technikai újításokkal akarták elkápráztatni a látogatókat, és táboruk technikai kiállításával odáig mentek, hogy jégszekrényben tartották az élelmiszereket. De nemcsak a külföldi, hanem a magyar táborok is lépten-nyomon feltűnést keltek. A magyar népművészetet „hosszú aléltságából” a cserkészek keltették életre, ennek beszédes bizonyítékai voltak a Jamboree táborkapui. Az V. altáborparancsnokság százéves magyar bútorokkal berendezett szegedi szalmatető házában helyezkedett el. A szentesi csapat táborhelyére egy szentesi szélmalom kapuján vezetett az út. Távolabb a békési cserkészek hatalmas táborkapuja látszott, amely a gyulai várat ábrázolta. Az üzletváros székely-tornyai, a IV. altáborban összegyűjtött, tömörfaragásos kapuja, az V. kerület paprikafüzéres, színes díszítése, a bácsalmásiak művészen ívelt „ősmagyar” kapuja és az egy darab fából faragott lánckerítés, az Ezeresterek szinte komor-pogányos bálványfái, a békéscsabaiak izléses faragott kapuja, a győri ökörkoponyás sudárfák, a siketnémák tulipános festése, a mezőkövesdiek matyó-motívumai és a két rákospalotai színes faragott kapu a népművészet újjászületéséről beszélt. Mindegyik magába véve is látványosság. Különösen szép volt a jászberényi csapat építette Lehel-vezér kürtjének kapuja. „Aki látja azt a viszonyt, amely a különböző nemzetek cserkészfiái között fennáll, az reményt meríthet a jövőre és önkénytelenül is megérzi azt, hogy amit a múltban elrontottak, azt a jövőre megjavíthatja. Lehetnek a korábbiakhoz képest bizonytalanabbak, szerényebbek a külső feltételeink, de ha önvizsgálattal naponta megmérjük dolgainkat, s minden új napra megújult lelki erővel indulunk el; ha a nagy parancsolat lesz életünk irányítójá: méltán bízhatunk küldetésünk jövőjében!” – amint a korabeli újság nyomán visszatekinthetünk.

A jamboree lilium

Liliomos zászló alatt

A magyar cserkészet a két világháború közötti időben élte fénykorát. Kitűnő módszerek bizonyult az ifjúság valláserkölcsi nevelésére és a Trianon utáni Magyarország nemzetközi kapcsolatainak építésére. Olyan jelentős személyiségek álltak a cserkészet mellé, mint gróf Teleki Pál vagy Sík Sándor piarista tartományfőnök, tanár, költő, aki a magyar cserkészpédagógiát kidolgozta, s akinek jellemformálással kapcsolatos nézetei – az „emberebb ember, magyarabb magyar” jelmondatba sűrítve – végigkísérték a magyar cserkészet történetét. Az 1933-as gödöllői IV. fiú-cserkész világtalálkozó (Jamboree), és az 1939-ben megrendezett leány-cserkész világtalálkozó (Pax Ting) voltak a magyar cserkészet legkiemelkedőbb eseményei.

A második világháború után a kommunista diktatúra megszüntette a cserkészmozgalmat és helyébe – szovjet mintára – az úttörőmozgalmat állította. Azon fiatalok azonban, akik részt vettek a cserkészzetben és komolyan elköteleződtek annak értékei mellett, életre szóló erkölcsi útravalót kaptak, és a szocializmus évei alatt is őrizték a mozgalom szellemiségét. 1989-ben, a rendszerváltozáskor indult újra a cserkészzet. Azóta kb. 50 ezer fiatal került kapcsolatba a mozgalommal, amely jelenleg 8 ezer aktív taggal működik országwide. A rendszeres heti foglalkozásokon kívül többnapos túrákon, nyári és téli táborokon, nemzetközi rendezvényeken vesznek részt. A cserkészzet közösségformáló ereje és az élményt adó, értékteremtő programok igyekeznek pótolni a mai társadalom hiányosságait. Az elmúlt időszak cserkészettel kapcsolatos tárgyi emlékeit és dokumentumait kezdetben a Sportmúzeum gyűjtötte. 1994-ben azonban létrejött az önálló *Magyar Cserkészszövetség Gyűjteménye*, amelyet azonban 2009-ben be kellett zárni épületének felújítása miatt.

2009. március 31-én a Magyar Cserkészszövetség Gyűjteményének tárgyi anyaga a Gödöllői Városi Múzeumba, a könyvtár és a védett levéltár pedig a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központba költözött. Ezzel méltán mondhatjuk, hogy Gödöllő a magyar cserkészzet fővárosa lett. A kiállításon látható többek között Zita királyné zászlaja, melyet egy közegi cserkészcsapatnak ajándékozott 1925-ben; Baden-Powell eredeti levele, melyet Horthy Miklós kormányzónak írt az 1933-as gödöllői Jamboree után; a Nagy Sándor utca 6. szám alatt működött Cserkészbolt részleges rekonstrukciója sok eredeti tárggyal és dokumentummal; a cserkészéletre oly jellemző táborozást pedig egy enteriőr idézi meg a tábori élet minden kellékével. Megtekinthető az úgynevezett „Fehér szarvas érem”, amelyet a Jamboreen végzett kiváló munkáért 256 cserkészistisztnak nyújtották át. (Mivel az érmmel egyedül a közegi városi múzeum rendelkezik, onnan kérték kölcsön a gödöllőiek.)

A tárlat további ritkaságai közül említést érdemelnek még Márton Lajosnak, a cserkészek festőjének rajzai, illetve mindazok a fontos tárgyak és dokumentumok, melyek 1910-től napjainkig hiteles képet festenek a mozgalomról. A megnyitóra csaknem száz érdeklődő érkezett, közöttük több egyházi méltóság, továbbá régi cserkészeket hívtak meg. A program részeként azt a tárogatót szólaltatta meg Rónai Lajos népzeneész, amivel az 1933. évi gödöllői Jamboree-t nyitotta meg Márai György. A megnyitó rendezvény alkalmából Bokody József cserkész-történeti kutató *gödöllői cserkészszöveget* hirdetett meg, melynek keretében végigjárható a cserkészzet nevezetes gödöllői helyszínei. A szomszédos Máriabesnyő temetőjében cserkészliliumos kereszt alatt nyugszik gróf Teleki Pál miniszterelnök, főcserkész, sírja a magyar cserkészzet kultuszhelye. A tematikus útvonal az országos cserkészgyűjtemény megtekintésével indul és a magyar cserkészmozgalom legnagyobb alakja sírjánál való tisztelgéssel végződik. A 11 állomásból álló túra egyszerre, de részleteiben is végigjárható.

A gödöllői jamboree megidézése a múzeumi kiállításban

A kiállítás katalógusának előszavában olvasható: „*A magyar cserkészzet újjáalakulása óta tízezrek gyülekeztek a nagyapák liliumos zászlói alá, hogy a generációkat átélő szabályok mentén modern játékokat játszhassanak és csatlakozzanak elődeikhez. Fiatalok százezres tömegéhez, akik a két háború között és után hasonló módon keresték boldogulásukat. Hogyan tegyék elérhetővé, megtapasztalhatóvá, használható valósággá mindazt, amit örököltünk? Ez a kiállítás megmutatja, hogy a körülmények változása ellenére különböző korok fiataljai életük nagy kérdéseire választ találhatnak az önévelés, a talpraesettség, a közösséghez való hűség elsajátítása során. [...] A cserkészzet nem csak nagyszerű időtöltés a fiataloknak, a nevelés legszebb eszköze a felnőtteknek, de a generációs szakadékot átívelni tudó eszköze lehet az időseknek is – hiszen az élmény közös. A kiállítás a cserkészzet múltjával foglalkozik. Azzal a múlttal, ami romantikus varázsával körbelengi néha még ma is alkalmainkat. Am ennél nyilvánvalóan sokkal több, mert a múlt tanít bennünket, ha értő módon olvassuk.*”⁴

⁴ G. Merva Mária (szerk.): *A magyar cserkészzet története 1910-től napjainkig. Kiállítási katalógus.* Gödöllő, 2009.

A cserkészliliom a világon mindenhol a cserkészek jelvénye. A liliom régi történelmi szimbólum, a tisztaság és az erényes élet jelképe. A középkortól kezdve a nagy európai uralkodócsaládok is használták, Magyarországon például az Anjou-királyok, Franciaországban pedig a Bourbon-dinasztia. A cserkészliliom mégsem innen, hanem a tengerészeti iránytű jellegzetes végződéséből származik. A hajósok az északi irányba mutató tű végét alakították ilyenné; a cserkészeknek is ez mutat irányt az élet tengerén. A liliomot mindig valamely nemzeti jelkép fogja össze vagy veszi körül. A Magyar Szövetség jelvénye a stilizált Szent Koronával ékesített cserkészliliom, emlékeztetve ezeréves államiságunkra. 1945–48 között és 1956-ban a liliomot a Kossuth-címer fogta össze. Három ága a cserkészfogadalom (*Én, fogadom, hogy híven teljesítem kötelességeimet, amelyekkel Istennek, Hazámnak és embertársaimnak tartozom. Minden lehetőt megteszek, hogy másokon segítek. Ismerem a cserkésztvényt, és azt mindenkor megtartom*) hármas kötelezettségére utalt. A cserkész fogadalom és a törvények pontos szövege országról országra változik, de meg kell, hogy feleljen a Cserkész Világszövetség (WOSM) elvárásainak.

„A cserkészéletrendezés, stílus, életforma. Egészre irányul, nem részletre. Nem mi, hanem hogyan [...] Elveit, ideáljait, gyakorlati programját mind másoktól vette: evangéliumból, nemzeti múltból, gyakorlati emberektől; a speciálisan cserkésziben van, ahogyan összeköti és megvalósítja őket... A cserkészélet, valamennyi mellékágával együtt, lényege szerint pedagógiai mozgalom, amely elő akar készíteni a jó polgárságra.” – Sik Sándor így foglalta össze a cserkészélet tanait.

Legyünk hűek a cserkészélet törvényeihez, a cserkészek fogadalmához. S legyünk hűek Sik Sándor pedagógiájához, aki szerint az igazi hazaszeretet az együttérzés: *„Csak az szereti igazán hazáját, aki egynek érzi magát vele: szenvedését, romlását; szegényét a maga szenvedésének és szegényének, nagyságát és dicsőségét a maga dicsőségének, jövőjét mindenestül a maga jövőjének érzi. A hazaszeretet azonban nemcsak érzés, hanem akarat is: cselekvés a hazáért; elsősorban élni érte, mégpedig oly módon, hogy az ember azt a helyet, amelyre a haza nagy munkamegosztásában az Isten állította, egészen betöltse.”*

Emeljük kezünket cserkészköszöntésre és mondjuk el a cserkészjelszót: *Jó munkát, fiúk/lányok! És a felnövekvő generációnak: Legyetek résen!* – amit mi magunk, felnőttek is megszívlelhetünk...

Borka Elly

A HONISMERETI SZÖVETSÉG Elnöksége és a Honismeret folyóirat szerkesztőbizottsága megköszöni az 1996-ban elfogadott adózási törvény értelmében az elmúlt években az állampolgársági adó 1%-ából kapott támogatást. Megköszönjük, hogy egyetértve céljainkkal és törekvéseinkkel, felajánlásával segítette munkánkat. Az összeget az ifjúsági honismereti rendezvények (Ifjúsági Honismereti Akadémia) szervezéséhez, valamint a Honismeret folyóirat megjelenítéséhez használtuk fel.

* * *

Kérjük, aki továbbra is egyetért a Honismereti Szövetség célkitűzéseivel, a hazaszeretet elmélyítése, a hagyomány éltetése érdekében végzett munkánkkal, programjainkkal, folyóiratunk megjelenítésével, **2011. évi adója 1%-ának** felajánlásakor szíveskedjék Honismereti Szövetségünket megjelölni.

ADÓSZÁMUNK: 19624947-1-42

Segítő támogatását nagyra értékeljük, és hálás szívvel köszönjük!